

**Татарстан Республикасы Зэй муниципаль
районы Якты Күл авыл жирлеге Советы**

№ 136

26 март 2019ел.

**Татарстан Республикасы Зэй
муниципаль районы Якты Күл
авыл жирлегенәң жәмәгатъ тыңлаулары
(жәмәгатъ фикер алышуларын) үткәрү тәртибе
турындагы нигезләмәне раслау хакында**

Кеше яшәшенәң уңай шартларына хокукларын үтәү, Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Якты Күл авылы халкы катнашында жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектларын тикшерү максатыннан «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы, Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексы, Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Уставы нигезендә, Зэй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлегенәң жәмәгатъ тыңлаулары (жәмәгатъ фикер алышуларын) оештыру һәм үткәрү тәртибе турында Нигезләмәне расларга.
2. Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлеге Советының 2006 елның 25 декабрәндәге 41 нчы номерлы «Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлегенәң жәмәгатъ тыңлаулары турында» карары үз көчен югалткан дип санарга.
3. Әлегә карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында» бастырып чыгарырга, (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлегенәң рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Әлегә карарның үтәлешәң контрольдә тотуны Зэй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлеге башлыгына йөкләргә.
5. Әлегә карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

Совет рәисә

З. З. Мухтаров

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗЭЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯКТЫ КҮЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНДӘ ХАЛЫК АЛДЫНДА ТЫҢЛАУЛАР (ИЖТИМАГЫЙ ФИКЕР АЛЫШУЛАР) ОЕШТЫРУ ҺӘМ ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районында (алга таба - нигезләмә) ачык тыңлаулар (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм үткәрү тәртибе турында Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлеге Уставы нигезендә эшләнде

Бүлек 1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 статья. Төп төшенчәләр

Бу Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

халык тыңлаулары - Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлеге халкының (алга таба текст буенча) жирле үзидарә органнары тарафыннан Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлегенәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектлары турында гавами фикер алышу юлы белән карарлар кабул итү процессында катнашу хокукын гамәлгә ашыру рәвеше, шулай ук әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен;

инициативалы төркем – ачык тыңлауда катнашу хокукына ия Россия Федерациясе гражданны яисә гражданны төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле- физик зат, шул исәптән халык тыңлауларында катнашкан карала торган мәсьәлә буенча фикер алышуда катнашу хокукына ия юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре. Жәмәгатьчелек вәкилләренә хезмәт бурычлары нигезендә, ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итүче, жирле үзидарә яки дәүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүче яисә аларның эшчәнлекләрендә түләүле килешү нигезендә катнашучы затлар керми;

халык тыңлауларында катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, ачык тыңлаулар экспертлары, халык тыңлаулары үткәрү буенча оештыру комитеты әгъзалары;

чыгыш ясарга хокукы булган ачык тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнендә 6 статьясында билгеләнгән срокларны оештыру комитетына гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгыш ясауга үз заявкаларын тапшырган жәмәгатьчелек вәкилләре;

оештыру комитеты-Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вазыйфай затларыннан, Татарстан

Республикасы Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлеген Советы депутатларыннан, жәмәгәтьчелек һәм гражданнарның инициативалы төркемнәре вәкилләренән паритет нигездә формалашкан ачык тыңлаулар Өзерләү һәм үткәру буенча оештыру эшләрен башкаручы коллегияль орган;

ижтимагый фикер алышу - ижтимагый контроль максатларында ижтимагый әһәмиятле мәсьәләләр буенча гавами фикер алышу, шулай ук жирле үзидарә органнары һәм оешмаларның вәкаләтле затлары, гражданнар һәм ижтимагый берләшмәләр вәкилләре турында фикер алышуда мәжбүри катнашуда кулланыла торган карар проектлары турында фикер алышалар.

халык тыңлаулары экспертты - ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемнәре булган һәм бу статуста вәкаләтле орган билгеләнгән зат. Эксперт язма рәвештә ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр тапшыра һәм аларны аргументацияләү өчен фикер алышуда катнаша.

2 статья. Ачык тыңлаулар үткәрүнең максатлары

Ачык тыңлаулар максатта үткәрелә:

Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлегенә жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары турында фикер алышу;

мәсьәләләр буенча жәмәгәтьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу жәмәгәть тыңлауларына чыгарыла.

Ачык тыңлаулар нәтижәләрен әзерләү, үткәрү һәм билгеләү ачыклык, хәбәрдарлык, ирекчелек, экспертларның бәйсезлеге принципнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Халык алдында торган сораулар

1. Халык тыңлаулары жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә. Ачык тыңлауларның нәтижәсе жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим итү характерына ия.

2. Ачык тыңлауларга мәжбүри тәртиптә чыгарыла:

1) Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлегенә Уставы проекты (алга таба - Устав), шулай ук Уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлегенә Советы карары проекты, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) яисә Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл күрсәтү рәвешендә үзгәрешләр кертелә торган очраклардан тыш;

2) жирлекнең жирле бюджеты проекты һәм аның үтәләше турында хисап;

3) Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлегенә социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты;

4) Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлеген үзгәртеп кору, Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының Якты Күл

авыл жирлеген үзгәртеп кору өчен, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлеген үзгәртеп кору өчен, тавыш бирү юлы белән яисә гражданнар жыеннарында белдерелгән Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлеге халкының ризалыгы;

5) территорияләргә төзекләндерү кагыйдәләре проекты, төзекләндерү кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар;

6) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 4 өлеше нигезендә килешүләр төзү юлы белән, жирле үзидарә органнарының тапшырылган вәкаләтләргә мәсьәләләргә буенча Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән башка мәсьәләләргә ачык тыңлауларга (жәмәгать фикер алышуларына) чыгару мөмкинлегенә.

3. Әгәр бу һәр мәсьәләгә һәрьяклап һәм тулы фикер алышуга комачауламаса, берничә мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар бер үк вакытта уздыру рәхсәт ителә.

4. Халык тыңлауларын оештыру һәм үткөрү, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары хисабына финанслана.

4 статья . Халык тыңлаулары инициаторлары

Халык алдында тыңлаулар Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлеге Советы (алга таба – Совет), Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлеге башлыгы (алга таба – башлык) яки әлегә Нигезләмә нигезендә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча үткәрелә.

Халык тыңлауларын үткөрү буенча Халык инициативасы 18 яшькә житкән, кимендә 10 кеше булган гражданнар төркемнән чыгып эш итә ала.

Бүлек 2. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНЫҢ БИЛГЕЛӘНЭШЕ

5 статья. Халык тыңлауларының билгеләнеше.

1. Халык яки совет инициативасы буенча үткәрелә торган халык тыңлаулары Совет карары белән билгеләнә.

Авыл жирлеге башлыгы яки Башкарма комитеты житәкчесе инициативасы белән үткәрелгән ачык тыңлаулар Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Якты Күл авыл жирлеге башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Халык тыңлаулары Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халык алдында тыңлаулар үткөрү һәм халык имзаларын жыю турында халык инициативасын тәкъдим итү өчен инициативага ярдәм йөзеннән 10 кешедән дә ким булмаган инициативалы төркем формалаштырыла.

2.1. Инициативалы төркем Советка тәкъдим итә:

- халык тыңлаулары мәсьәләсен күрсәтеп ачык тыңлаулар билгеләү һәм аларны үткәрү кирәклеген нигезләү турында 1 нче кушымта нигезендә гражданнарның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган гариза;
- муниципаль хокукый акт проекты (аны гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);
- муниципаль хокукый акт кабул итү кирәклеген дәлилли торган аңлатма язуы, аның максатлары һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп (гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);
- финанс-икътисадый нигезләү (муниципаль хокукый актның гавами тыңлауларында карауга кертелгән очракта, аны гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә);
- 2 нче кушымта нигезендә форма буенча гражданнар инициатив төркеме Исемлеге;
- гражданнарның инициатив төркеме төзү турында Карар кабул ителгән жылыш беркетмәсе;
- инициативалы төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан кул куелган, битләп санын, шулай ук муниципаль хокукый акт проекты докладчы тарафыннан тапшырылган документлар исемлеген үз эченә алган озату хаты (муниципаль хокукый акт проекты халык тыңлауларында карап тикшерүгә кертелгән очракта). Гариза һәм беркетмәгә рәислек итүче (гражданнар инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле) һәм инициатив төркем жыены секретаре кул куелырга тиеш.

2.2. Гариза тапшырылган дип санала, әгәр советка әлеге статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлык документлар бер үк вакытта тапшырылган булса.

2.3. 30 көн эчендә, Советка гариза һәм аңа теркәлгән торган документлар керткән көннән башлап инициатив төркем тарафыннан халыкның имзалары жылырга һәм тәкъдим ителергә тиеш, халык тыңлауларын үткәрү инициативасын хуплаучы-әлеге Нигезләмәнең 3 нче кушымтасы нигезендә, 18 яшькә житкән кешеләрнең 100 имзасы күләмендә.

Имза Советка гавами тыңлаулар үткәрү турында инициативаны тәкъдим итү турында гариза биргән көннән соң жыела ала. Язма юл белән яки карандаш белән мәгълүматларны кул битләренә кертергә рөхсәт ителми. Гражданнар турында тиешле мәгълүматларда һәм аларны кул кую кәгазенә һәм таныклык язуларына кертү даталарында төзәтүләр гражданнар һәм имзалар жыючылар тарафыннан тиешенчә килеш килешелергә тиеш.

2.4. Совет эшче төркем төзи һәм кул кую листларында тәкъдим ителгән белешмәләргә 10 көн эчендә тикшерә.

Кул кую кәгазьләрендә булган имзаларны һәм мәгълүматларны тикшерү нәтижеләре буенча имза гамәлдә дип яисә гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин. Әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлдә булмавы билгеләнмәгән очракта, имза гамәлдә булып тора.

Кул кую һәм (яки) язылышу кәгазен жыю тәртибен бозып жыелган имзалар гамәлдә түгел дип таныла:

1) имзалар жыю чорыннан читтә жыелган имзалар;

2) Татарстан Республикасы 3эй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлеге халкының 18 яше тулмаган имзалары;

3) кул кую кәгазендә үз кулыңны үз кулың белән кертү датасын күрсәтмичә гражданнарның имзалары;

4) кул кую кәгазенә кулдан язылмаган ысул яки карандаш белән кертелгән имзалар;

5) гражданнар һәм аларны кул кую даталарында төзәтүләр гражданнар, имзалар жыючылар тарафыннан махсус килештерелмәгән очракта, аларга тиешле мәгълүматларда һәм аларны кул кәгазенә кертү даталарында имза салу;

б) кул кую кәгазендә барлык имзалар да, аның формасы әлеге Нигезләмәнең 3 нче кушымтасы таләпләренә туры килми.

Тикшерү нәтижеләре кул битләрен тикшерү беркетмәсе белән рәсмиләштерелә (4 нче кушымта).

2.5. Советның чираттагы утырышында, 15 көнлек срокта подписка кәгазе кәргән көннән соң, халык тыңлаулары билгеләү турында яки халык тыңлаулары билгеләү турында гаризаны кире кагу турында Карар кабул ителә, әгәр:

1) халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш, жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;

2) халык алдында тыңлаулар үткөрү турында халык инициативасын күрсәтү өчен тәкъдим ителгән гамәлдәге имзалар саны житәрлек түгел;

3) инициатива күрсәтү тәртибе үтәлми;

4) муниципаль норматив хокукый акт проекты Россия Федерациясе Конституциясе, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, башка норматив хокукый актларга туры килми;

5) шундый ук сорау чыгарылган гавами тыңлаулар уздыру датасыннан бер елдан да ким вакыт узды.

2.6. Халык тыңлауларын билгеләү турында гаризаны кире кагу, баш тартучыларны бетерү шарты белән, ачык тыңлаулар билгеләү өчен, инициативалы төркем тарафыннан документлар кабат кертү өчен киртә булып тормый.

2.7. Халык тыңлауларын билгеләү турындагы мәсьәлә Совет тарафыннан әлеге Нигезләмә нигезендә карала.

2.8. Халык тыңлауларын билгеләү турында гариза кире кагылган очракта, Совет эш көннәрендә исәпләнгән 5 көнлек срокта гражданнарның инициатив төркеме вәкиле адресына язма мотивлаштырылган белдерү жиберә.

3. Халык алдында тыңлаулар билгеләгән Совет, Башлык тыңлаулары үткөрү вакыты һәм урыны, оештыру комитеты составы, тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе һәм гражданнарның гавами тыңлауларга чыгарыла торган муниципаль хокукый акт проекты турында фикер алышуда катнашу тәртибе турындагы мәгълүматны үз эченә алган тиешле муниципаль актлар кабул итә.

Ачык тыңлаулар үткөрү датасы – федераль законнар, Устав һәм әлеге Нигезләмә белән башкача билгеләнмәгән очракта ачык тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән 20 көн эчендә билгеләнә.

6 статья. Жәмәгать тыңлаулары турында мәгълүмат бирү.

1. Муниципаль берәмлек халкына мәгълүмат бирү - Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлеге Советының гавами тыңлаулар билгеләү турында мәгълүмат стендында һәм Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлегенең рәсми сайтында календарь көннәрендә исәпләнгән 7 көнлек срукта бастырып чыгару юлы белән башкарыла (әгәр дә башкача каралмаган булса, Федераль законнар, устав белән), әлегә Нигезләмә) муниципаль хокукый актының кушымтасындагы проекты белән гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт (аны гавами тыңлауларга карауга кертелгән очракта).

1.1. Халык тыңлауларының нәтижеләре мәгълүмат стендында һәм Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлегенең рәсми сайтында басылып чыга.

Бүлек 3. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫ ӘЗЕРЛӘУ ҺӘМ ҮТКӘРҮ

7 статья. Халык тыңлаулары әзерлекне һәм үткәрүне оештыру

1. Халык тыңлауларын билгеләү турында Карар кабул иткән жирле үзидарә органы оештыру комитетын Совет депутатлары, Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләре, ижтимагый оешмалар, гражданның инициативалы төркеме вәкилләре арасынан кимендә 3 кеше тәшкил итә. Оештыру комитеты оешканнан соң 3 көннән дә соңга калмыйча үткәрелә торган беренче утырышта үз составынан рәисне, рәис урынбасарын һәм секретарен сайлый. Оештыру комитеты утырышта аның әгъзаларының яртысынан артыгы булганда карар кабул итәргә хокуклы.

Оештыру комитеты тыңлауларда катнашырга теләүче тыңлаулар үткәрелә торган бинага тоткарлыксыз керү мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш.

Халык тыңлауларын үткәрү көнендә оештыру комитеты ачык тыңлауларда катнашучыларны теркәүне оештыра.

2. Ачык тыңлауларда рәислек итүче-Оештыру комитеты рәисе. Рәислек итүче ачык тыңлаулар ача, халык тыңлауларының сорауларын (сорауларын), тыңлауларны үткәрү тәртибе буенча тәкъдимнәренә игълан итә, үзен, секретарен һәм экспертларын тәкъдим итә, тыңлауларны үткәрү инициаторларын күрсәтә. Оештыру комитеты секретаре ачык тыңлаулар беркетмәсен алып бара.

3. Рәислек итүче фикер алышу үткәрелә торган сорау турында игълан итә һәм гавами тыңлаулар үткәрү инициаторлары тарафыннан вәкаләтле затка, экспертларга, шулай ук чыгыш ясарга хокукы булган ачык тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чиратлылыгы оештыру комитеты тарафыннан теркәлгән гаризалар бирү чираты белән билгеләнә.

4. Тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән экспертлар да, хокуклы төшерергә үз тәкъдимнәрен һәм (яки) кушылырга тәкъдимнәренә, выдвинутым башка катнашучылар гавами тыңлаулар.

5. Фикер алышулар йомгаклары буенча халык тыңлауларында катнашучылар тарафыннан чыгарылган тәкъдимнәрдән һәм тәкъдимнәрдән тыш, жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрнең бердәм исемлегә төзелә.

6. 6. Йомгаклау документы төзелгәннән соң рәислек итүче, тәкъдимнәр һәм рекомендацияләр белән, катнашучыларны жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итүнең йомгаклау вариантын тавышка куя. Гавами тыңлауларда карарлар ачык тавыш бирү юлы белән тыңлауларда теркәлгән катнашучылар саныннан гади күпчелек тавыш белән кабул ителә. Тыңлауларда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия, ул жирле әһәмияттәге мәсьәләне тәкъдим иткән карар өчен бирә, аңа каршы яисә тавыш бирүдән тыелып кала. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә (5 нче кушымта) кертелә. Беркетмәгә рәислек итүче һәм гавами тыңлаулар секретаре имза сала.

7. Ачык тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, халык тыңлаулары уздырылган көннән соң эш көннәрендә исәпләнгән 3 көнлек срукта гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә төзелә (6 нчы кушымта), анда күрсәтелә:

- 1) халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәлә (сораулар);
- 2) халык тыңлаулары үткәрү инициаторы;
- 3) гавами тыңлаулар билгеләү турында хокукый актның датасы, номеры һәм атамасы, шулай ук аны бастырып чыгару датасы (халыкка игълан итү));
- 4) халык тыңлаулары үткәрү датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) ачык тыңлаулар уздырган оештыру комитеты;
- 6) ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукына ия булучылар турында мәгълүмат;
- 7) халык тыңлауларында катнашучылар төшергән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрдән тыш, жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрнең бердәм исемлегә;
- 8) жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты;
- 9) халык тыңлауларында катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.

8. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә оештыру комитеты рәисе һәм Секретаре тарафыннан 5 көнлек срукка имзалана һәм халык тыңлаулары уздырылган көннән башлап эш көннәрендә исәпләнгән 5 көнлек срукта бастырылырга (халыкка хәбәр ителергә) тиеш.

9. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча карар кабул итү өчен җаваплы жирле үзидарә органы тарафыннан мәҗбүри каралырга тиеш. Карап тикшерү нәтижәләре мәҗбүри тәртиптә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәне карап тикшергәннән соң 5 көн эчендә бастырып чыгару (халыкка игълан итү) юлы белән муниципаль берәмлек халкына җиткерелә.

10. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә тәкъдим итү характерына ия, моннан тыш, Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән очраклардан тыш.

4 бүлек

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗЭЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯКТЫ КҮЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ УСТАВЫ ПРОЕКТЫ БУЕНЧА АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ ҺӘМ ҮТКӘРҮ ҮЗЕНЧӨЛЕКЛӘРЕ СОВЕТ УСТАВЫНА, БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫНА ҺӘМ АНЫҢ ҮТӘЛЭШЕ ТУРЫНДА ХИСАП ПРОЕКТЫНА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТУРЫНДА КАРАР ПРОЕКТЫ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕ ҮЗГӘРТЕП КОРУ ТУРЫНДА, ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗЭЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯКТЫ КҮЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННАРЫ ПРОЕКТЛАРЫ БУЕНЧА АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ ОЕШТЫРУ ҺӘМ ҮТКӘРҮ

Статья 8. Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлегенә Уставы проекты һәм Советның Уставка үзгәрешләре керту турында карар проектының гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләре һәм өстәмәләре керту турында Совет карары проекты ачык тыңлауларда «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Уставка каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып карала.

2. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләре һәм өстәмәләре керту турында Совет карары проекты Совет тарафыннан аны кабул итү турындагы мәсьәлә каралганчы 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка игълан ителергә) тиеш. Бер үк вакытта әлеге проект буенча тәкъдимнәренә исәпкә алу тәртибе, гражданның аның фикер алышуында катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Совет карары басыла.

Уставка үзгәрешләре һәм өстәмәләре керту турында Совет карары проекты буенча тәкъдимнәренә исәпкә алу тәртибен, шулай ук уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Уставны әлеге норматив хокукый актлар нигезендә китерү максатларында Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл күрсәтү рәвешендә үзгәрешләре кертелгән очракта, гражданның аның фикер алышуында катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка игълан итү) таләп ителми.

3. Устав проекты яки Уставка үзгәрешләре һәм өстәмәләре керту турында Совет карары проекты буенча ачык тыңлаулар устав белән билгеләнгән вакытта, әмма әлеге проектлар басылып чыкканнан соң 7 көннән дә иртәрәк булмаган вакытта уздырыла.

4. Устав проекты яки Уставына үзгәрешләре һәм өстәмәләре керту турында Совет карары проекты буенча ачык тыңлаулар үткәру буенча вәкаләтле орган булып оештыру комитеты тора.

9 статья. Жирле бюджет проектының һәм аның үтәләше турындагы хисапны гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Авыл жирлегенәң жирле бюджеты проекты һәм аның үтәләше турындагы еллык хисап Россия Федерациясе Бюджет кодексендә, башка федераль

законнарда, Уставта каралган үзенчәлекләре, Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Якты Күл авыл җирлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәләре исәпкә алып гавами тыңлауларда карала.

2. Җирле бюджет проекты һәм җирле бюджет үтәләше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар үткәрүне гамәлгә ашыручы орган булып оештыру комитеты тора.

Бюджет проекты һәм аның үтәләше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар Татарстан Республикасы Зәй районы Якты Күл авыл җирлеге башлыгы итеп билгеләнә.

3. Авыл җирлегенә җирле бюджет проекты буенча ачык тыңлаулар билгеләү турында Карар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга тиеш.

4. Җирле бюджет проекты буенча гавами тыңлаулар, җирле бюджет үтәләше турындагы хисап җирле бюджет проекты басылып чыкканнан соң 7 календарь көннән дә иртәрәк үткәрелми (җирле бюджет үтәләше турындагы хисап).

10 статья. Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Якты Күл авыл җирлегенә социаль-иқтисадый үсешә стратегиясә проектын гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисадый үсешә стратегиясә проектларына кагылышлы сораулар «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында » 2014 елның 28 июнендәгә 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләре исәпкә алып, ачык тыңлауларга чыгарыла.

11 статья. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар, күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясындагы 5 өлешеннән тыш, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында » 2003 елның 6 октябрәндәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очрақларда уздырыла.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар үткәрү буенча вәкаләтле орган булып оештыру комитеты тора.

12 статья. Муниципаль берәмлекләренә территорияль планлаштыру документлары проектлары буенча иқтимагыый фикер алышуларда, мәсьәләләре гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Генераль планнар проектларына, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектларына, территорияне планлаштыру проектларына, территорияне межалау проектларына, территорияләре төзекләндерү кагыйдәләре проектларына,

күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тотаткан проектларга, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү турында карар проектларына, рәхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларыннан кире кагуга рәхсәт бирү турында карар проектларына кагылышлы мәсьәләләр, шулай ук Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы белән билгеләнгән нигезләмәләргә исәпкә алып, жәмәгать фикер алышуларга чыгарылырга мөмкин.

2. Жирлекләрнең генераль планнары проектлары буенча жәмәгать фикер алышуларын, гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 28 статьясында китерелгән.

3. Генераль план проекты буенча һәм жирлекләрнең генераль планнарына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар мәжбүри рәвештә үткәрелә)

4. Ижтимагый фикер алышуларда катнашучыларны яки гавами тыңлауларда катнашучыларны жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашу өчен тигез мөмкинлекләр белән тәэмин итү максатларында жәмәгать фикер алышуларын яки гавами тыңлауларда жирлек территориясә бер өлешкә бүленергә мөмкин.

5. Жирлек халкына жәмәгать фикер алышуы нәтижеләре турында бәяләмә бастырган көнгә кадәр аларны үткәрү турында хәбәр иткән вакыттан алып жәмәгать тыңлаулары яисә жәмәгать тыңлаулары үткәрү вакыты яки гавами тыңлаулар Жирле үзидарәнең Уставы һәм (яки) норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм ул кимендә бер ай һәм өч айдан артык була алмый.

ЖӘМӘГАТЬ ТЫҢЛАУЛАРЫН БИЛГЕЛӘУ ТУРЫНДА ГАРИЗА

Инициативалы төркем саны _____ кеше, исемлек бирелә, Халык инициативасы
буенча билгеләргә тәкъдим итә _____ Татарстан Республикасы Зэй муниципаль
районы

—
Халык тыңлаулары үткәрү кирәклеген
нигезләү: _____

—

—

Кушымта (чынлыкта күрсәтелә торган документлар):

- 1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма язуы;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү (муниципаль хокукый акт кертелгән очракта, аны
гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә);
- 4) гражданнарның инициатив төркеме Исемлеге;
- 5) оештыру турында Карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе
гражданнарның инициативалы төркеме;
- 6) озату хаты.

Гражданнарның инициативалы төркеменен
вәкаләтле вәкиле _____
(имза) (Ф.И.О.)

Гражданнарның инициатив төркеме
секретаре _____
(имза) (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Зэй
муниципаль районы Якты Күл авыл
жирлегендә гавами тыңлаулар оештыру
һәм үткәрү тәртибе турында Нигезләмәгә
2 нче кушымта

ИНИЦИАТИВ ТӨРКЕМ ӘГЪЗАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

№ п/п	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яшьтә- туган көне һәм ае)	Тору урыны адресы	Паспорт мәгълүматлары сериясе, шәхесне раслаучы документ номеры, кем һәм кайчан бирелгән)	Шәхси имза

Гражданнарның инициативалы төркеменен
вәкаләтле вәкиле _____
(имза) (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлегендә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе турында Нигезләмәгә 3 нче кушымта

ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫ КУЛТАМГАСЫ

Сорау буенча:

«_____»

_____»

Без, Халык инициативасы буенча халык тыңлаулары үткәрүне хуплыйбыз _____ Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Зэй шәһәре

соравы буенча:

«_____»

_____»

№ п/п	Фамилиясе, исеме, атасының исеме	Туган елы 18 яшьтә (өстәмә рәвештә туган көне һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Серия һәм паспорт номеры яки документ, граждан паспорты алыштыручы	Шәхси имза

Таныклык кәгазе:

_____»

_____»

(граждан паспортын яки паспортын алыштыручы документның фамилиясе, исеме, атасының исеме, сериясе, номеры һәм датасы, аның органын биргән затның яшәү урыны адресы, имзасын жыйган затның исеме һәм аны кертү датасы күрсәтелгән). Гражданнарның инициативалы төркеменң вәкаләтле вәкиле _____

(имза)

(Ф.И.О.)

ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНЫҢ ЯЗЫЛУ БИТЛӘРЕН ТИКШЕРҮ БЕРКЕТМӘСЕ

Сорау буенча:

« _____
_____».

Советка тәкъдим ителгән кешеләр саны _____ Татарстан Республикасы Зэй
муниципаль районы жәмәгать тыңлаулары үткәрү инициативасын хуплаган
гражданның _____.

Сайлаучылар имзалары тикшерелде _____, шуларның :
нәтижәсез дип танылды _____ түбәндәге сәбәпләр буенча:

_____
_____.

Гамәлдә булмаган имзалар саны - _____.

Советка чынлыкта тәкъдим ителгән имзаларның гомуми саны тәшкил итә
_____.

Эшче төркем житәкчесе _____
(имза) (Ф.И.О.)

Эшче төркем әгъзалары _____
(имза) (Ф.И.О.)

_____
(имза) (Ф.И.О.)

_____
(дата, вакыт)

Вәкаләтле вәкил
гражданның инициативалы төркеме _____
(имза) (Ф.И.О.)

гражданның инициативалы
төркем сәркатибы _____
(имза) (Ф.И.О.)

**ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫ
БЕРКЕТМӘСЕ**

«_____» _____ 20__ ел.

№ _____

_____ шәһәре

Инициативасы буенча ачык тыңлаулар: _____
билгеләнгән

_____ (муниципаль хокукый акт)

№ _____

_____ (муниципаль хокукый актның исеме)

басылып чыккан (халыкка игълан ителгән)): _____

үткәрелгән

адресы

буенча: _____

_____ (үздүрү датасы)

Оештыру

комитеты: _____

Катнаштылар: _____

Рәислек итүче: _____

Сәркатиб: _____

Экспертлар: _____

Халык тыңлауларында катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

Халык тыңлауларында чыгыш ясаучы

катнашучылар: _____

_____ (Ф.И.О.)

Тыңладылар:

1. _____
(Ф.И.О.)

2. _____
(Ф.И.О.)

3. _____
(Ф.И.О.)

Телдэн һәм язма формада кертелгән рекомендация һәм тэкъдимнәр саны _____, шул исәптән:

№ п/п	Рекомендация һәм тэкъдимнәр	Гариза бирүче

Ачык тыңлаулар рәислек итүче _____
(имза) (Ф.И.О)

Жәмәгать тыңлаулары секретаре _____
_____
(имза) (Ф.И.О)

НӘТИЖӘ АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР НӘТИЖӘЛӘРЕ ТУРЫНДА

« ___ » _____ 20__ ел. _____ шәһәре

Инициативасы буенча ачык тыңлаулар: _____
билгеләнгән

_____ (муниципаль хокукый акт)

_____ № _____

_____ (муниципаль хокукый актның исеме)

басылып чыккан (халыкка игълан ителгән): _____

үткәрелгән

адресы _____

буенча: _____

_____ (уздыру датасы)

Халык тыңлаулары өчен чыгарыла торган мәсьәлә
(сораулар) _____

Халык тыңлаулары үткәрү инициаторы _____

Ачык тыңлаулар үткәрү датасы, вакыты һәм урыны _____

Ачык тыңлаулар уздырган оештыру комитеты _____

Ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукына ия булучылар
турында мәгълүмат _____

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча халык алдында тыңлаулар
өчен чыгарылган тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрнең бердәм исемлеге:

Фикер алышуга чыгарылган мәсьәләләр		Экспертларның һәм катнашучыларның тәкъдимнәре		Тәкъдимнәр кертелде) якланды)	Искәrmә
№ п/п	сорауның формулировкасы яки проектның исеме	№ п/п	тәкъдимнәрнең тексты	Ф.И.О. катнашучы эксперт	
1		1.1			
		1.2			
2		2.1			
		2.2			

3		3.1 3.2			
---	--	------------	--	--	--

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты:

_____

Халык тыңлауларында катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

риза _____ (кеше)

каршы _____ (кеше)

тыелып калучылар _____ (кеше)

Оештыру комитеты рәисе

_____

Оештыру комитеты секретаре _____